

„A reménységben örvendezetek, a nyomorúságban legyetek kitartók, az imádkozásban állhatatosak.” /Róm 12,12/

Pál rómaiakhoz írt levelének soraival köszöntöm a Testvéreket, amikor a Budavári Evangélikus Egyházköztség 2020 évi felügyelői jelentését ismertetem.

A 2020-as év kapcsán sokszor sokféle vonatkozásban elhangzott már, hogy rendhagyó, kifordult, tragikus, eddig nem ismert veszélyeket és kihívásokat hordozó év volt. E jelentés írásakor sem indokolt a múlt idő, hiszen napjainkra 2021 tavaszán még inkább illenek a fent felsorolt jelzők. Ezzel együtt jelentésemet a köszönet szavaival szeretném kezdeni. Gyülekezetünk világi vezetőjeként, az elmúlt hónapokban nap, mint nap megélve a gyülekezetvezetés nehézségeit, lelkészeink és gyülekezeti munkatársaink terheit és örömeit, hálát érzek, mert úgy érzem, gyülekezetünk egysége, összetartozása nem sérült. Azért nem, mert nem emberi tényező az alapja, hanem az a szeretet, aminek a középpontjában Jézus van. Az a kegyelem, amit kapunk. Ezért vagyok hálás. Ennek felismeréséhez, megértéséhez meg kell érni - egy testvéremet idézve - „hagyni kell, hogy a szentlélek dolgozzon”.

A felügyelői jelentés fontos részei a gazdálkodási adatok, számok, események – ez is sorra fog kerülni – én először másról szeretnék beszélni, kérem, fogadják szeretettel gondolataimat a Testvérek.

Nagybörzsönyi evangélikus családból származom – nagyapám és apukám is presbiterek voltak – gyermekkoromtól fogva van evangélikus identitás tudatom, mégis később, felnőttként váltam tudatos egyházztaggá, nyíltam meg Jézus tanításaira igazán. A konfirmációi áldást is felnőttként, szolgálatom kezdetén kaptam meg - Imsitől - meghitt alkalommal Nagybörzsönyben. A felügyelői szolgálat kezdetén tett eskü által előírtakat komolyan veszem, idézem: „egyházunk törvényes rendjét elfogadom és megtartom; gyülekezetünk belső békéjét őrzöm és építem; az anyagi javak helyes kezelését segítem és ellenőrzöm; elnöktársamat és munkatársaimat kötelességük teljesítésében támogatom”. Ezeket a sorokat magam előtt tartom, időről időre előveszem és önvizsgálatot tartok, vajon ez vezeti-e szolgálatomat. Jól csinálom-e? Egyáltalán mitől jó egy felügyelő? Azt gondolom, a kérdések segítenek az önvizsgálatban és az imakérések megfogalmazásában.

Egyházunk tradíciója, törvényei pontosan meghatározzák a gyülekezet vezetés mikéntjét: lelkési és világi vezető együttes felelősségét nemcsak gyülekezeti, de egyházunk minden szintjén. Köszönet érte, sokat tanultam és tanulok erről elődeimtől is – Sólyom Anikó, Stúr Dénes, Pőcze Tibor és felesége Aszódi Ilona, Madocsa Zolt – és sokat felügyelő társaimtól a gyülekezetben, az egyházmegyében és kerületi, országos szinten is. Különös lelki közösség a felügyelők közössége, ahol az elhívás sokszínűsége fon egybe bennünket. A gyülekezet vezetését – igazgató lelkészt és felügyelőt – a gyülekezet közössége választja meg, felelősséggel naponta és évente a gyülekezetnek tartozunk. Ahogy felügyelővé választásomkor megfogalmaztam, az esküben előírtakból a gyülekezet békességét emeltem ki, a békesség megőrzése az, amit szolgálatom alatt Jézus tanítása mellett mindig szem előtt fogok tartani. Ezt őrzöm, dédelgetem 2018 óta, de ma felteszem a kérdést magamnak, mi a határ, ha mindez – 2020-ra visszanézve - csak részben volt elég.

Gyülekezetünk békessége és összetartó szeretete a pandémia alatt is megmaradt. Az elmúlt évben, hónapokban sokan sokféleképpen szólítottak meg a gyülekezetből, magam is keresem a kapcsolattartás formáit. A testvéri kapcsolatok így-úgy életjelet adnak, minden apró jelért, sorért, hívásért köszönet és hála a testvéreknek: lelkészeknek és gyülekezeti tagoknak egyaránt. Egy közösség vagyunk – Krisztus testének tagjai - tudunk egymásról, ha kell, segítjük egymást, tettben, szóban vagy még inkább imában. Mindenki a maga elhívásával, eszközeivel, lehetőségeivel. Tudom sokan maradtak maguk, és sosem lehetünk elégedettek testvéreink segítségével. Gyülekezeti életünk sokszínűsége a járványügyi korlátozások ellenére is él, hála ezért lelkészeink töretlen elkötelezettségéért, az ige átadásának oly sok formájáért, amit hétről hétre kapunk. Itt szeretnék köszönetet mondani lelkészeinknek, gyülekezetünk önkénteseinek és munkatársainak is mindazért az erőfeszítésért, amivel a gyülekezet zökkenőmentes és biztonságos működése még a szokatlan körülmények mellett is lehetséges.

Ugyanakkor a gyülekezet elnökségében 2020 májusától az első újra nyitás és a járványkezelés során felmerült kérdések és eltérő vélemények nem megerősítették az igazgatólelkész és a felügyelő addigi egységét, hanem a békességben törést okoztak. Eltávolítottak bennünket egymástól. Ezeknek a kérdéseknek az eltérő látásmódja és kezelése sajnálatos módon felszínre hozta az eltérő vezetői stílust, visszaesést eredményezve az általános együttműködésben. Az eddig harmonikusnak tűnő közös munka megtört. Nem jó ezt kimondani, komoly lelki vívódást okoz számomra. Szerintem nincs olyan vezetés – egyházban, világi közegben, de családban sem – ahol mindig, mindenki egyetért. Egy-egy megoldandó feladatban az eltérő látásmód arra kell, hogy sarkalljon bennünket, hogy megtaláljuk a közös pontot, hiszen az, hogy mindannyiunkat a jó szándék vezet, evidencia. Emellett egyházunk törvényei alapján az egyházközség vezetését lelkészi és világi elnök együtt gyakorolja, ennek az egyházi intézménynek a tiszteletben tartása elemi kötelességünk, komolyan véve azokat a társakat, akiket a szolgálat mellé kaptunk. A megváltozott körülmények, az eltérő vélemények nem távolíthatnak el egymástól szeretetben élő embereket, testvéreket. Ezért imádkozom és kérem a testvéreket is erre.

Biztos vagyok benne, hogy egymást megértésben hordozva megoldást találunk, a felmerült helyzetet feldolgozzuk, megoldjuk és tovább tudunk lépni, a törekvés bizonyosan megvan bennünk. Ehhez a kibővített elnökségben lelkészi és világi segítőnk is van. Ugyanakkor nem tartanám őszintének felügyelői jelentésemet, ha ezeket a tényeket, gondolatokat nem osztanám meg - a jelentés címzettjeivel, a gyülekezet vezető testületeivel - a presbitériummal és a képviselő testülettel.

Egy görögkatolikus testvérem – akivel az idei börtönben naponta egy imaközösségben imádkoztunk – börtönelőz napján azt mondta, itt még van esély „behozni” mindazt, amit a börtön első felében nem tudtunk megvalósítani. Talán nem teljesen ül a hasonlat, de most 2021 elején – felügyelői szolgálatom „felezőjében” - valami hasonlót érzek. Mindezt helyre tudjuk hozni és erre hívom elnök társamat is.

Egyházközségi gazdálkodás

Felügyelői jelentésem következő részében gyülekezetünk gazdálkodásáról szeretnék beszámolni, melyet két fő esemény határozott meg 2020-ban. Az egyiket terveztük: a kápolna teljes felújítása, a másikat senki sem: a pandémia. Ezek mentén kellett új megoldásokat keresni, változtatva a korábbi megszokott gyakorlaton. Ezzel együtt elmondható, hogy gyülekezetünk gazdálkodása továbbra is kiegyensúlyozott. A fő adatok:

Bevételek: a tervezett 45.896.000 Ft helyett a realizált bevétel 52.263.547,-Ft volt. Istennek hála, a gyülekezeti tagoktól érkezett adományok a járvány és a személyes jelenléttel tartható gyülekezeti alkalmak több hónapon át tartó kényszerű szüneteltetése ellenére a tervezettnél nagyobb összegben érkeztek, összesen 30.071.421,-Ft. Ez az összeg tartalmazza az egyházfenntartói járulékot: 12.794.642,-Ft, a perselypénzt: 5.307.350,-Ft, az adományokat: 5.995.429,-Ft és a céladományokat: 5.974.000,-Ft. Ki szeretném emelni az áldozati vasárnap 836.000,-Ft-os bevételét, amely hozzájárult ahhoz, hogy templomunkból jó minőségben lehetséges az alkalmak on-line közvetítése. A 2020-as évben testvéri összefogással, saját eszközökkel indult közvetítéseket mára felválthatta a profi élő közvetítést biztosító rendszer. Az elmúlt évben az első bezárás idején elindult felvételek létrehozásában és gondozásában Takács László testvérünk nagyon sok önkéntes szolgálatot vállalt, Bán István kántorunk segítségével, mindkettőjüknek köszönetet szeretnék mondani. A mai rendszer megtervezéséért és felépítéséért, a rendszert kezelő önkéntesek képzéséért Mandácskó Zoltán testvérünknek mondok köszönetet, aki szakemberként és szolgáló testvérként is lelkészeink mellett állt a fejlesztés során végig. Emelkedett az elnyert pályázatokból, támogatásokból származó bevétel is, itt szeretnék köszönetet mondani gyülekezetünk gazdasági munkatársának, Kövesy Emesének, aki a gyülekezet szempontjából releváns pályázati lehetőségeket következetesen figyeli és lelkészeinkkel közösen sikeresen pályázza. Ebben az évben kapott támogatásaink: a Budai Egyházmegyétől 1.000.000,-Ft kápolna felújításra és 240.000,-Ft működési támogatásra. A Magyarországi Evangélikus Egyháztól 200.000,-Ft hittan táborra, a Bethlen Gábor Alaptól 500.000,-Ft szintén a hittan táborra. A Német ajkú Gyülekezet 180.000,-Ft-tal támogatta a kápolna felújítást, az Északi Evangélikus Egyházkerület 283.000,-tal támogatta Madocsai Miklós könyvének kiadását. A II. kerületi önkormányzat 200.000,-Ft-tal támogatta a nyári tábort, az I. kerületi önkormányzattól 2021-re is áthúzódó program támogatást kaptunk, reméljük, a járványhelyzet ellenére ki tudjuk használni ennek

a pályázatnak a lehetőségeit. Az elnyert pályázatok között kiemelkedik a Gustav Adolf Werktől nyert 2.303.000,-Ft összegű támogatás, melyet a kápolna felújítás munkálataira kapott az egyházközség. A pályázati kapcsolat ápolásáért és folyamatos nyomon követéséért Barbara Löttsch lelkésznőnek, a pályázat kidolgozásában és elszámolásában végzett precíz munkáért Balczó Márton presbiternek szeretnék itt is köszönetet mondani. Ingatlan bérbeadásunk bevételei sajnos a járványhelyzet miatt elmaradtak a tervezettől, ez elsősorban a vendéglakás kiadását érintette, a badacsonyi pihenőház kihasználtsága ebben az évben is maximális volt.

Kiadások: a tervezett 69.465.000,-Ft-tal szemben a tényleges kiadások összege 73.964.752,-Ft volt. A kápolna felújítás költségei 4.223.000,-Ft-tal haladták meg a tervezettet, valamint további munkálatokra is költöttünk, mint a kápolnába beépített projektor és vászon, aminek értéke 1.510.000,-Ft. Nagy öröm, hogy elkészült az új oltár asztal is, a 360.000,-Ft-os költséget Nagy Norbert másodfelügyelő testvérünk céladománya fedezte. Köszönet érte! Az egyházközség személyi jellegű kiadásai kis mértékben elmaradtak a tervezetthez képest. Az eddig minden évben kigazdálkodott lelkési és munkatársi 13. havi fizetésnek az 50% kifizetéséről döntött a presbitérium, azzal az elhatározással, hogy amennyiben a gyülekezet gazdálkodása megengedni, a 2021 évben az elmaradt 50% is kifizetésre kerül. Bár a járványhelyzet miatt több területen csökkentek a működési költségek, ezek nem tudták kompenzálni a kápolnafelújítás kapcsán felmerült többlet költségeket, ez okozta az összességében 6%-os költségemelkedést.

Amikor a gyülekezet gazdálkodásáról beszélünk, akkor szólni kell azokról az adományokról is, amelyekkel gyülekezetünk segített az elmúlt év során: Az Arnóti Evangélikus Egyházközséget 183.000,-Ft-tal támogattuk, a Fancsali Gyülekezetet 89.000,-Ft-tal. A presbitérium által korábban hozott határozat alapján minden évben a nagy adományok 10%-át egy rászoruló evangélikus gyülekezet számára ajánljuk fel, ez idén a Bakonyzombathelyi gyülekezet volt, akiket 428.000,-Ft-tal tudtuk segíteni. A Budavári Szabadegyetem perselypénzeiből a Nagycserkeszi gyülekezetet segítettük 106.000,-Ft összeggel.

A gazdálkodást összefoglaló részt két gondolattal zárom. Az egyik a felelősség kérdése. Ebben a pandémiás és sokféle szempontból megváltozott világban sem feledkezhetünk meg gyülekezetünk támogatásáról. A rendszeres adományok meghatározóak gyülekezetünk biztonságos működése szempontjából. Ennek eljuttatására több új lehetőség is rendelkezésre áll a megszokott módokon túl. A másik az a célkitűzés, amire az előttünk álló 2021-es évben az egyházközség elnöksége törekszik: a pozitív anyagi mérleg és a gyülekezet anyagi működése szempontjából ismét megnyugtató mértékű megtakarítás fokozatos elérése. Ehhez továbbra is szükség van a közös felelősségvállalásra. Köszönet és hála testvéri közösségünk minden tagjának az eddigi anyagi és szolgálatban kifejezett adományokért.

Gyülekezeti alkalmaink

Az előző években itt a jelentésben sok-sok gyülekezeti alkalom felsorolása következett. 2020-ban ez egyrészt szerényebb – hiszen a személyes jelenléttel lehetséges alkalmak hónapokon át korlátozás alá estek – másrészt gazdagabbak, mert a korlátozás mellett új lehetőségek is nyíltak a gyülekezeti élet megélésére. 2020 tavaszán hónapokig személyes jelenlét nélkül, majd a nyitást követően a járványügyi korlátozások betartásával lehetett személyes jelenléttel gyülekezeti alkalmakat tartani.

Személyes jelenléttel megtartott alkalmaink

- Január 19-26. között az ökumenikus imahét keretében templomunkban Papp Tihamér OMF ferences atya szolgált igehirdetéssel. Az imahét perselypénzét a munkácsi magyar nyelvű iskola és képzés támogatására gyűjtöttük.

-Február 1. Gyülekezeti farsang

- A Budavári Evangélikus Szabadegyetem megtartott alkalmai:
 Fahidi Éva író, színésznő, holokauszt túlélő
 Dr. Visky András költő, dramaturg, színházi rendező
 Prof. Dr. Háfenschner Károly, a MEE Zsinatának lelkes elnöke, tanszékvezető egyetemi tanár
 Baritz Laura OP okleveles közgazdász, a Sapienta Szerzetesi és Hittudományi Főiskola tanára
 Prof. Dr. Batta András, zenetörténész, egyetemi tanár
- Március 4.-i ülésén egyházközségünk presbitériuma úgy határozott, hogy a Mária Dorottya Emlékérmét 2019 évben Tábornok Lászlónak ítéli oda. Az ünnepélyes átadásra a járvány miatt későbbi időpontban került sor.
- Június 27-Július 3. Családos nyári tábor Szigetszentmártonon
- Augusztus 23-26. Napközis nyári tábor
- Szeptember 4-7. Budavári Bach Fesztivál
- Október 3. Konfirmációi vizsga
- Október 4. Konfirmációi istentiszteleten 17 fiatal kapta meg a konfirmációi áldást.
- Október 18. Áldozati vasárnap a templomszentelés évfordulóján és a házaspárok megáldása
- Október 18. Kápolnaszentelő istentisztelet a Német ajkú Gyülekezettel
- Október 18. Felnőtt és ifjúsági konfirmáció – Vass család
- Október 30. Reformáció ünnepi istentisztelet
- December 20. Oltárszentelő Istentisztelet a Német ajkú Gyülekezettel
- December 20-31. között ünnepi istentiszteletek regisztrációval

On-line gyülekezeti alkalmaink

Amikor templomunk, kápolnánk kényszerűen zárva volt(van), gyülekezeti alkalmaink, istentiszteleteink nem maradtak el. Lelkészeink a legkülönbözőbb eszközökkel – a gyülekezeti honlaptól (budavar.lutheran.hu) a gyülekezet YouTube csatornáján és Facebook oldalán, valamint skype / zoom felületeken keresztül a kerékpárig – juttatták el otthonainkba az istentiszteleteket, kisközösségi alkalmakat, bibliaórákat, gyülekezeti énekeket, imádságos lapokat. Egyéni és közösségi lelkipásztori alkalmakat tartottak – és tartanak ma is - a lehetséges keretek között. Folyamatosan gondoskodtak a gyülekezetről, jó pásztorként a nyájról. Sok olyan ajándékot kaptunk lelkeszeinktől, amit az adott helyzet váltott ki: húsvétkor közös on-line presbiteri passió olvasás, hetente körlevelek a gyülekezeti és kisközösségi listákra, naponta igei üzenet kora reggel a telefonokra, gitáros szolgálat a facebook oldalon, videó bibliaóra, sarokkő beszélgetés és még számos alkalom. Gyülekezetünk kórusvezetői és kántora is időről-időre szolgáltak on-line zenei és közösségi élményekkel a kórustagok és az egész gyülekezet számára. Isten megtartó szeretete lelkeszeinknek találékonyságot, technikai fejlődést, a munkálkodáshoz kitartó erőt adott, így a korlátozások ellenére gyülekezeti életünk sokszínű ma is.

Műszaki, felújítási események

A gazdálkodásnál már említettem a 2020-as év legnagyobb felújítási kiadását, a kápolna felújítást. A kápolnában évek óta tapasztalható nedvesedést, a padló penészesedését a gyülekezet szakértővel vizsgáltatta meg 2019-ben. A szakvélemény által javasolt, a probléma hosszútávú megoldását biztosító kivitelezési munkák terjedelme jóval meghaladta egy szokványos burkolatcseréét. Szükség volt az alagsori boltozat feletti feltöltés cseréjére, a boltozat acélpántjainak megerősítésére, és injektálásos szigetelésre is. A munkálatok tervezésében és lebonyolításában végzett munkáért köszönetet szeretnék mondani Kürtös Zoltán presbiter testvérünknek, aki az építési munkacsoport vezetőjeként összefogta ezt a több hónapos munkafolyamatot. A 2020 májusa és augusztusa között elvégzett építési beruházáshoz kapcsolódva a kápolnában mennyezetre integrált projektorvásznon és projektor is beépítésre került, és megtörtént a lépcsőház és az alagsori termek festése is. Az összköltség legnagyobb részét gyülekezetünk költségvetése fedezte, benne a 2019-es áldozati vasárnap adományaival, amit a Gustav Adolf Alap és a budai egyházmegye pályázati támogatásai egészítettek ki. A magyar és a németajkú gyülekezet közös alkalmain került sor október 18.-án a kápolna, ádvent negyedik vasárnapján az új oltár felszentelésére.

2020 során történt meg a Badacsonyi pihenőház csapadékvíz elvezetésének kivitelezése is. Ez a házban lévő csapadékvíz elvezető csatorna felújítását és átalakítását, az összegyűjtött víz elvezetését tartalmazta (háztól távolra, zárt, föld alatti csőben, telekhatárig kivezetve).

A templomi közvetítések tavasszal még kölcsön eszközökkel önkéntes munka keretében történtek, a második félévben kiépült a saját kamera rendszer és a templomi hangosítás is fejlesztésre került. A költségek fedezetében a 2020-as áldozati vasárnap adományai is szerepeltek. A technikai feltételek további javítását a 2021-es pályázati források biztosítják majd.

Jelentésem végén hálát adok Istennek lelkeszeink, gyülekezeti munkatársaink és a tisztségviselők szolgálatáért, gyülekezeti tagjaink támogatásáért és önkéntes munkájáért, ami által gyülekezetünk épülhet.

Záró gondolatként Máté evangéliuma 6. fejezet záró sorait idézem:

„Ne aggódjatok tehát a holnapért, mert a holnap majd aggódik magáért: elég minden napnak a maga baja.”

Kérem a tisztelt képviselő testületet jelentésem elfogadására.

Budapest, 2021. április 18.

Heinczinger Orsolya
felügyelő
Budavári Evangélikus Egyházközség